

(Вып. 1–11. – Мінск, 2002–2013). Адзначым той факт, што штогод адзін з экзэмпляраў зборніка ў абавязковым парадку адсылаецца ў Нацыянальную бібліятэку Германіі.

Вельмі складана пералічыць тое, што толькі ў апошнія паўтара дзесяцігоддзя зрабіў С.Я. Новікаў у сферах беларускай ваенна-гістарычнай навукі і адукацыі нашай краіны: і манаграфіі, і вучэбныя дапаможнікі для школ і ВНУ рэспублікі, і раздзелы ў айчынных і замежных грунтоўных выданнях, і навуковыя артыкулы, якія пастаянна друкуюцца ў вядучых выданнях Беларусі. За шматгадовую навуковую, арганізацыйную і педагогічную работу, высокія паказчыкі, дасягнутыя ў правядзенні навуковых даследаванняў, плённым выхаванні і развіцці моладзі С.Я. Новікаў узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта, Граматай і Дыпломам I ступені Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Наш юбіляр не перастае радаваць чытачоў і студэнтаў не толькі сваімі новымі навуковымі працамі, даследчыцкімі ідэямі, але і сваёй вернасцю навуковым традыцыям. Моцны характар, дапытлівы розум, душэўная добразычлівасць, вытанчаная інтэлігентнасць, фізічная і духоўная гармонія, неверагодная працавітасць зрабілі яго такім, якім усе мы яго ведаем, цэнім і любім. Калегі, сябры, вучні, аднагрупнікі і аднакурснікі віншуюць Сяргея Яўгенавіча Новікава з юбілеем і жадаюць моцнага здароў'я, творчых поспехаў і плёну ў здзяйсненні новых задумак.

А.М. Космач, прафесар кафедры гісторыі ўніверсітэта Фрэнсіса Марыёна (г. Фларэнс, штат Паўднёвая Караліна, ЗША), кандыдат гістарычных навук, аднагрупнік юбіляра

С.П. Кубека, старшы выкладчык кафедры гісторыі, сусветнай культуры і турызму МДЛУ

А.Г. Цымбал, кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры гісторыі, сусветнай культуры і турызму МДЛУ

КУБЕКА СЯРГЕЙ ПАЎЛАВІЧ
(да 60-годдзя з дня нараджэння)

У 70-я ўгодкі вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў старшы выкладчык кафедры гісторыі, сусветнай культуры і турызму Сяргей Паўлавіч Кубека адзначае свой 60-гадовы юбілей. Наш юбіляр добра вядомы студэнтам, выкладчыкам і супрацоўнікам універсітэта, асабліва на факультэтах нямецкай і французскай моў, перакладчыцкім і падрыхтоўчым для замежных грамадзян.

Нарадзіўся ён 28 верасня 1954 г. у в. Слабодка Круглянскага раёна Магілёўскай вобласці ў сям'і рабочых, у якой, акрамя яго, выхоўваліся старэйшы брат Віктар і малодшая сястра Тамара.

У 1961 г. пайшоў у першы клас Круглянскай сярэдняй школы. У 1971 г. пасля заканчэння школы і няўдалай спробы паступлення ў ВНУ быў прыняты на працу слесарам механічнага цэха льнозавода ў г.п. Круглае, дзе працаваў да лістапада 1972 года.

З 1972 па 1974 г. праходзіў армейскую службу ў г. Івана-Франкоўск (Украіна) у адной з часцей ваенна-паветраных сілаў Савецкай Арміі. У снежні 1974 г. становіцца слухачом падрыхтоўчага аддзялення МДПІ імя А.М. Горкага.

З верасня 1975 г. адгортваюцца студэнцкія старонкі жыцця юбіляра на гістарычным факультэце, дзе ён вывучае не толькі гісторыю, але і авалодвае ведамі выкладання французскай мовы. Будучаму педагогу пашанцавала пачуць лектарскае слова і пазнаёміцца з выкладчыцкім майстэрствам прафесійных гісторыкаў – А.А. Васілеўскага, В.І. Гарамыкінай, М.Г. Гнеўкі, Я.Н. Марголіна, А.Р. Праніка, А.П. П’янкова, В.Р. Федарасавай, а таксама выкладчыкаў французскай мовы – Л.Г. Бандарчук, А.Г. Дабрынінай, М.Г. Лапотка, А.А. Макаёнак, Ж.С. Паўлоўскай.

На працягу ўсіх гадоў навучання Сяргей Кубека штогод сярод тых студэнтаў, хто ўдзельнічае ў летніх працоўных семестрах. За гады навучання яму ўдалося папрацаваць на будоўлях розных народнагаспадарчых аб’ектаў у Беларусі, Якуціі, Карэліі.

У 1980 г. ён закончыў МДПІ імя А.М. Горкага з прысваеннем кваліфікацыі настаўніка гісторыі, грамадазнаўства і французскай мовы. З таго часу працуе ў адной з лепшых ВНУ краіны – Мінскім дзяржаўным педагагічным інстытуце замежных моў, на цяперашні час – у Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце.

З верасня 1980 г. – на пасадзе выкладчыка кафедры гісторыі КПСС, якая забяспечвала вучэбную і выхаваўчую работу сярод замежных студэнтаў на падрыхтоўчым факультэце для замежных грамадзян, адкрытым у 1979 годзе. З кастрычніка 1982 г. – выкладчык гісторыі СССР кафедры рускай мовы для замежных грамадзян гэтага ж факультэта. У 1983 г. кіраваў штабам «Абітурыент-83», працаваў у прыёмнай камісіі на ўступных экзаменах па гісторыі і грамадазнаўстве. На працягу некалькіх гадоў з’яўляўся куратарам, старшым куратарам зямляцтваў і суполак замежных грамадзян. З 1984 года – намеснік дэкана падрыхтоўчага факультэта для замежных грамадзян па выхаваўчай працы. Агульны працоўны стаж Сяргея Паўлавіча – 42 гады, з якіх у нашай ВНУ – 33 гады. На цяперашні час ён стала працуе на кафедры гісторыі, сусветнай культуры і турызму.

З 1984 г. – суіскальнік аддзела зарубежных сувязяў Беларускай ССР Інстытута гісторыі Акадэміі навук Беларусі. У 1986–1989 гг. удзельнічаў разам з выкладчыкамі кафедры ў распрацоўцы НДР «Камуністычнае выхаванне студэнтаў», сумесна з С.Я. Новікавым падрыхтаваў вучэбна-метадычны дапаможнік «Гісторыя СССР» для замежных грамадзян падрыхтоўчага факультэта.

З верасня 1989 г. працуе на пасадзе выкладчыка, з 1993 г. – старшага выкладчыка агульнаўніверсітэцкіх кафедраў – айчыннай гісторыі, гісторыі і паліталогіі, гісторыі і беларусазнаўства, з 2010 г. – на кафедры гісторыі, сусветнай культуры і турызму. Шмат увагі надае выхаваўчай і вучэбна-метадычнай працы са студэнтамі. Падрыхтаваў шэраг вучэбна-метадычных прац для студэнтаў дзённай і завочнай формаў навучання. З’яўляецца аўтарам звыш 30 навуковых артыкулаў і вучэбна-метадычных выданняў.

С.П. Кубека актыўна займаецца распрацоўкай навукова-даследчай тэматыкі, якая выконваецца на кафедры. Некаторы час (1996–2000) уваходзіў у склад часовага навуковага калектыву, які ў другой палове 1990-х гадоў распрацоўваў тэму НДР «Беларусь на карце Еўропы: гісторыя і сучаснасць». Матэрыялы даследавання выкарыстоўваліся пры выкладанні студэнтам універсітэта базавай вучэбнай дысцыпліны «Беларусазнаўства» і напісанні вучэбна-метадычнага выдання «Курс беларусазнаўства» (Мінск, 1998).

З 2001 г. з’яўляўся сувыканаўцам тэмы НДР «Палітыка Германіі ў дачыненні да Беларусі 1939–1945 гг.», якая выконвалася з удзелам выкладчыкаў кафедры і студэнтаў факультэта нямецкай мовы на працягу 2001–2005 гадоў. С.П. Кубека працаваў над дакументальнымі крыніцамі з Нацыянальнай калекцыі «Александрыйскія мікрафільмы», матэрыялы якой зацікавілі не толькі яго, але і студэнтаў. Дзякуючы ім гісторыкі змаглі пазнаёміцца з арыгінальнымі матэрыяламі з нямецкіх трафейных крыніц, захаваных у фондах Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь. Новы напрамак у айчыннай гістарыяграфіі стаў для гісторыка тэмай для асобнага дысертацыйнага даследавання «Дакументы калекцыі “Александрыйскія мікрафільмы” як крыніца па гісторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны 1941–1945 гг.».

З 2002 г. С.П. Кубека ўваходзіць у склад арганізацыйнага камітэта па правядзенні міжнароднай навуковай канферэнцыі «Беларусь і Германія: гісторыя і сучаснасць», у якой бяруць удзел гісторыкі Аўстрыі, Беларусі, Германіі, ЗША, Польшчы, Латвіі, Літвы, Расіі і Украіны. Па цяперашні час было праведзена 12 канферэнцый. Апрача таго, выкладчык сам пастаянна выступае на гэтай міжнароднай канферэнцыі, прадстаўляючы ўдзельнікам новыя аспекты ваеннай гісторыі Беларусі, раскрываючы іх на аснове малавядомых дагэтуль архіўных дакументаў Нацыянальнай калекцыі «Александрыйскія мікрафільмы».

З 2006 г. ён уваходзіў у склад часовага навуковага калектыву па выкананні НДР «Гісторыя Беларусі перыяду Другой сусветнай вайны ў замежнай гістарыяграфіі (1945–2010) гг.», якая выконвалася з удзелам выкладчыкаў кафедры і студэнтаў факультэта нямецкай мовы ў рамках Дзяржаўнай комплекснай праграмы навуковых даследаванняў «Гісторыя беларускай нацыі, дзяржаўнасці і культуры» (2006–2010).

Выкладчык шмат працуе над развіццём творчых здольнасцяў талентавітай студэнцкай моладзі. Штогод з’яўляецца навуковым кіраўніком

цікавых навуковых прац, якія праходзяць апрабачню на студэнцкай навуковай канферэнцыі ў рамках дзён навукі ў МДЛУ. У 2010 г. студэнцкая навуковая работа, падрыхтаваная студэнтам III курса перакладчыцкага факультэта Д. Стрэж пад кіраўніцтвам Сяргея Паўлавіча, заняла III месца ў VI Рэспубліканскім конкурсе творчых работ вучняў і студэнтаў па сацыяльна-гуманітарных навуках на тэму «Вялікая Перамога ў нашай памяці жыве», прысвечаным 65-й гадавіне Вялікай Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945 гг.

І цяпер наш юбіляр мае творчыя замыслы, плённа працуе па выхаванні студэнцкай моладзі, актыўна ўдзельнічае ў кафедральных мерапрыемствах, у рамках якіх у Цэнтры беларускай мовы і культуры праводзіцца цыкл сустрэч з цікавымі людзьмі, ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны, ветэранамі ўніверсітэта, знакамітымі асобамі, беларускімі і замежнымі гісторыкамі. Пры творчым удзеле Сяргея Паўлавіча на працягу некалькіх гадоў захоўвалася добрая кафедральная традыцыя – штогадовы фотаконкурс сярод першаккурснікаў універсітэта на тэму «Мая Радзіма – Беларусь!».

За шматгадовую навуковую, арганізацыйную і педагогічную работу, высокія паказчыкі і плённае выхаванне студэнцкай моладзі Сяргей Паўлавіч Кубека ўзнагароджаны Граматай Мінскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута замежных моў, Ганаровай граматай Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, Дыпламам III ступені Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Мы, яго калегі, сябры і студэнты ўніверсітэта сардэчна віншuem юбіляра. Шчыра ўдзячны яму за невычэрпную энергетыку душэўнага аптымізму і жыццёвай бадзёрасці, за добры настрой і гумар, без чаго ніхто не ўяўляе сабе шматгадовую працоўную паўсядзённасць ўніверсітэцкага жыцця. Наш калега – цэнтр прыцягнення аматараў вострага слова, трапнай думкі і рэдкага факта, якія знаходзяць у яго дасціпных выказваннях непаўторную адметнасць, своеасаблівую інтэрпрэтацыю і глыбокі сэнс. Як для сяброў, так і для моладзі ён цікавы суразмоўца, адкрыты дарадца, шчыры настаўнік, надзейны паплечнік.

Зычым табе, наш дарагі Сяргей Паўлавіч, моцнага здароў'я, шчаслівай і плённай працы, творчых поспехаў і натхнення на новыя дасягненні!

С.Я. Новікаў, А.Г. Цымбал